

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Honori[i] Reggi[i] Kemnathensis De Statu Ecclesiæ
Britannicæ Hodiero, Liber Commentarius**

Horn, Georg

Dantisci, 1647

De causis auctarum haeresium, sectarum, & schismatum in Anglia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34026

christianum, bestiam in Apocalypsi. Sic & fedus Nationale nequissimis vocibus exagitant. Curiam Examinationis vocant Inquisitionem Hispanicam & Curiam Supremæ Commissionis. *Hugo Petrus*, famosus ille scurra, Ecclesias Reformatas & Presbyteriales, fœdissimis dictiis traducit. In publica concione Londini, cùm multa pueriliter & nuggatoriè effutiisset, ex voce *classe*s, centum quinquaginta asses, CL asses, id est, CL asinos fecit; sicut olim ex nomine Cardinalis CL esel Germani CL esel / asinos, fecerunt. Idem in concione 2 Aprilis 1646 ad Parliamentum habita, sic loquitur: Quod gladio cepistis, verbo conservandum est. Loquor de verbo, per quod Angli Christiani fiunt. In aliis regionibus disciplina facit eos tales. Compelle multitudinem in templum, & postea Christianos nomina. Satis abunde hujus furfuris foras. Et hinc fit, quod ferè tota ipsorum Theologia in Polemicis sita est, quæ mercatura, nisi Deus prævertat, & nostra videtur futura. *Idem*: Metuo nō, dum pro Presbyterio vestito authoritate pugnamus, desint nobis V cl^o ministri prædicatores. Ut ita si acquiratis Presbyterium Londini, & multum vobis egisse videamini, nec ministrum nec Presbyterium in dimidio regno habeatis. Verum Presbyterium optari facilius quam haberi potest.

*De causis auctarum hæresium, sectarum,
& schismatum in Anglia.*

Si quis consideret, in quantam multitudinem, quam exiguo tempore, hæreses in Anglia, sectæ, schismata cum erroribus & blasphemias excreverint; is jure mirabitur, ex quibus id causis factum sit. Et illæ quidem satis manifestæ ex ipsorum sectariorum naturâ dari ac ostendi possunt. Quia enim dant vagam quibusvis prædicandi libertatem publicè,

publicè; hinc fit quòd multi ex plebe, quibus aliqua verborum & rerum copia est, in medium procedant, ac (ut loquuntur) dona exerceant, objiciant ac disputent publicè contra ea quæ dicta sint. Tum aucti numero auditorum, & eorum applausu ad famam proiecti, credunt se maximos Ecclesiæ Doctores esse; & cum antiquam ac solidam Theologiam nunquam didicerint, quicquid novum, plausibile, fucatum in pulpita protrudunt; & cædem aviditate ab auditoribus illa hauriuntur. Post hæc libertas conscientiæ & generalis toleratio ab illis sectarum fabris, velut carecta, post quæ lateant, in medium proferuntur. Nihil est quod carni & vanitati humanæ magis arrideat, quam sibi religionem statuere; sibi Ephod & Sacerdotem comparare. Et favorem ex eo quoque sibi acquirunt nugatores illi, quod stipendia certa & decimas ministris subtrahunt. Ex quo fit, ut qui ministros suos adeò vilipendunt, ut nec quæ pro sustentatione illorum pii Magistratus constituerunt, solvere velint, illi facile ad novas Religiones transeant. Accedit populare Regimen, quo singulæ congregations Monarchicum jus, spretis Synodis Classibusque, sibi arrogant. Maximè tamen ipsa doctrina, quam sectarii commenti sunt, eos tanto incremento per universam Angliam auxit. Quando enim populus audit, Deum tam peccantes quam precantes sanctos amare: Non debere fideles sollicitos esse & anxious ob peccata, nec remissionem eorum petere; quid mirum, si hæc nova & suæ libidini famulantia dogmata orthodoxæ fidei, sanctimoniam & resipiscentiam perpetuam urgenti, præferat? Nam & dum solos visibiles sanctos membra Ecclesiarum faciunt, magni alicujus zeli & eximiæ puritatis speciem præ se ferunt. Jam Chiliaesticum illud dogma, de regno Christi in hac terra, facillimè homines ad novas sectas abstrahit, ubi velut ad Sirenum scopulos, dulcedine promissorum, hærent.

P

rent.

rent. Independentes omnes mirifica sibi imaginantur de illo regno. Quidam initium ejus ad annum 1650 conjiciunt; quo tempore tantam credunt in Anglia felicitatem fore, qualis non ab orbe condito fuerit. Et *ò si tunc*, dicebat quidam, *unum tantum diem vivere daretur!* Non permittarem conditionem meam cum maximo Monarcha mundi. Præcipui ipsorum Doctores persuasi sunt jam natum esse hominem illum, qui eos felices dies visurus sit; & ad summum non restare xx annos. Cottonus & alii in N. Anglia ministri conventu habito, Apocalypsin propterea totam examinarunt, & collatis omnibus Scripturis existimant tempus regni Christi in propinquuo esse. Arbitrantur autem ruinam Antichristi & Turcarum, conversionem Juðeorum, vocationem gentium universalem, præcessura proxime felices illos dies. Tum omnia regna mundi & Principatus abolitum iri, ac filios Dei rerum potituros sub uno cœli & terræ Domino Iesu Christo. Exstat in eam rem liber Joh. Archeri, Pastoris Independentium Arnhemensis; *de personali regno Christi in hac terra*: cuius tamen sententiam non in omnibus cæteri probant. Audiamus illum, qui novissimè & doctissimè scripsit pro hac causa, Thomam Parke-rum, Pastorem Nuberensem in Nova Anglia, in Expositio-ne visionum ac prophetiarum Danielis. Probaturus per lapidem illum comminuentem omnia regna, non posse intelligi regnum inde usque ab adventu ejus. Tertio, *inquit*, regnum hoc comminuit omnia alia regna; sic ut exstinctis cæteris solum restet. Jam verò hic status non est exspectandus sub regno patientiæ, sive ante occasum Antichristi, cum omnia terræ erunt Domini & Christi ejus, *Apoc.* 11. 15, 18. Ostensurus per pedes ferreos intelligi Romanum Imperium: Quinto, *inquit*, hoc regnum est destruendum per regnum sanctorum in fine temporum, atque ideo non potest accipi de alio Imperio, quam de Romano ad-huc

huc continuante sub Antichristo. Lapis est regnum sanctorum:& quod sit regnum constituendum in occasu Antichristi, probatur his argumentis. 1. Quiā destruet omnia regna adversantia in toto mundo; quod non est exspectandum ante occasum Antichristi. Idem septimanas septuaginta incipit sub Papatu,sive à tempore *Waldi* & anno 1106, sive à *Wiclefo* & anno 1370. Quod si, *inquit*, incipias eas septimanas numerare ab A. C. 1106 & *Waldensibus*, tum ultima hæc & dolorifica septimana incidit præcise in A. C. 1643, & medium septimanæ ejus erit anno 1646, à quo tres anni afflictionis cum dimidio ad finem percurrunt, & finiuntur plenè anno 1649. Sed si septuaginta septimanæ incipiunt à *Wiclefo*, & anno 1370, tum finis non erit ante A. 1860, id est, demum post 200 annos. Sed utra supputatio sit amplectenda, fateor, *inquit*, me ignorare. Postea: Turcæ cessabunt esse soluti anno 1649, & anno sequente potest casus ipsorum cum Antichristo sequi, si prior supputatio vera. In inchoativo statu Nōvæ Jerusalem Judæi convertentur, juxta prophetiam Rom xi. & erunt extraordinariis donis induiti pro dilatione regni C. super universum orbem. Sub finem respondet *objectioni*, quā curiositas illa circa annos reprehenditur *Act. 1. 6, 7. Matth. 24. 37, 42. 1 Thess. 5. 1, 2, 3. Psal. 74, 9. Luc. 12, 40. Marc. 13, 35.* Resp. ad *Act. 1. 6, 7.* Non licebat scire Apostolis, vel ulli, qui vivebat eā ætate: sed licet illis, qui vivunt ultimā ætate. *Matth. 24, 37.* Impiis occultatur tempus, sed sancti intelligent, *Dan. 12, 10.* Sicut Noah scivit tempus diluvii, sed non mundus, *Matth. 24, 37. Gen. 6, 3. &c.* Hæc igitur & ejusmodi complura dogmata cùm sub magnificis titulis publicarent, facile simplices homines allecti sunt. Quicquid enim errorum & hæresium in Anglia est, id omne à sectariis titulo novi luminis, mysteriorum, evulgatur. Itaq; sive S. Trinitatem oppugnant, sive totam in dubium Religio-

nem vocent ; omnia hæc novum lumen sunt. Multos simulatio fefellit. Nam illi Independentes , qui olim sub Episcopis zelosissimi fuerunt contra errores devios ab Orthodoxia, nunc inter tot monstrosos errores silent, ut Burtonus, qui tantum contra Presbyterianos calet, cætera frigidus. Ex omnibus Independentibus , *inquit Th. Edoardus*, unum tantum novi, qui se sectariis opponat . His ita perpensis, facile creditur, quod idem author inquit, corruptio-nes hodiernas in tantum excedere tempora Episcoporum, in quantum Oceanus Britannicus Rhenum.

De Erastianis , sive Colemannianis.

Sicut frequenter fieri solet, ut duobus de præda litigantibus tertius eam utrique eripiat ; ita etiam Ecclesiis Anglicanis accidit. Nam cum inde Presbyteriani , hinc Independentes , pro suo quisque contenderent regimine ; factum est ut interea florentissimas Ecclesias hæreticorum & schismaticorum lues devastaret ; atque insuper tertia factio utrisque omnia eriperet . Idque ab Erastianis factum est, quam factionem *Politici* excitarunt, ejus ope Regimen, de quo velut Achilleis armis , infensissimo animo certabatur, sibi solis vindicaturi. *De origine* hujus sectæ antequam agam, operæ pretium erit, paucis ipsum Erastum, primum conditorem tertiae hujus factionis quæ nunc Angliam exercet ; & quibus ad errorem illum actus fuerit furiis, contueri. Idque *ex Historia Ecclesiæ Palatinæ*, quam Cl. Theol. *Henricus Altingius* olim concionavit. Sic igitur ille inquit : Circa A. C. 1565 nata est Heidelbergæ controversia de gubernatione Ecclesiæ, in primis verò de Excommunicatione. Cum enim ejus usus adhuc omissus esset , *C. Olevianus* perpetuo urgebat, ut ad exemplar Ecclesiæ Genevensis disciplina quoque institueretur. Resistebant huic con-

tui